

Ügyiratszám: MN/6501-10/2019.
Ügyintéző: **személyes adat**
Telefonszám: **Személyes adat**
E-mail: **személyes adat**
Tárgy: a kiskorúak védelmére vonatkozó
törvényi rendelkezések megsértése

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

548/2019. (V. 7.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) a **személyes adat** által képviselt TV2 Média Csoport Zrt.-vel (1145 Budapest, Róna utca 174., továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) szemben hivatalból lefolytatott eljárásában megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a TV2 csatornán 2019. március 3-án 18 óra 57 perctől sugárzott „Baywatch” című műsor szám közzétételével egy alkalommal megsértette a műsor számok korhatár-kategóriába sorolására és sugárzási időpontjára vonatkozó törvényi előírásokat, ezért a Médiaszolgáltatót

1 350 000 Ft, azaz egymillió-háromszázötvenezer forint bírsággal sújtja.

A Médiaszolgáltató a bírságot e határozat közlését követő hét napon belül köteles megfizetni a Médiatanács Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-00295141-00000024. számú pénzforgalmi számlájára. A bírságfizetési kötelezettség késedelmes teljesítése esetén a Médiaszolgáltató késedelmi pótlékot köteles fizetni, melynek mértéke minden naptári nap után a késedelem, illetve az esedékesség előtti igénybevétele (felszámítás) időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének háromszázhatvanötöd része. Az önkéntes teljesítés elmaradása esetén a Médiatanács a Médiaszolgáltatóval/Médiatartalom-szolgáltatóval szembeni bírságigényét az adóhatóság útján érvényesíti.

E határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A véglegessé vált döntés ellen annak közlésétől számított harminc napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (a továbbiakban: Bíróság) címzett, de a Médiatanácshoz - a személyesen eljáró ügyfél esetében választása szerint elektronikus vagy postai úton, a jogi képviselő által kizárólag elektronikus - benyújtott keresetlevéllel közigazgatási per indítható. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a halasztó hatály elrendelése a Bíróságtól azonnali jogvédelem iránti kérelem keretében kérhető. Tárgyalás tartása a felek bármelyikének kérelmére a Bíróságtól kérhető. A keresetet a Bíróság harminc napon belül bírálja el.

INDOKOLÁS

A Médiatanács állampolgári bejelentés alapján, a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 167. § (1) bekezdése szerinti hatósági ellenőrzés keretében vizsgálta a Médiaszolgáltató TV2

csatornáján 2019. március 3. napján 18 óra 57 perctől sugárzott „Baywatch” című műsorszámot (a továbbiakban: **Műsorszám**). A vizsgálat során felmerült az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és a 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése.

A Médiatanács az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Ákr.**) 104. § (1) bekezdése alapján az Mttv. 182. § ba) pontja szerinti hatáskörében 2019. március 26. napján - hivatalból - közigazgatási hatósági eljárást indított a Médiaszolgáltatóval szemben. A Médiatanács az Ákr. 104. § (3) bekezdése alapján az 400/2019. (III. 26.) számú, MN/6501-6/2019. ügyiratszámú végzésével (a továbbiakban: **Végzés**) értesítette a Médiaszolgáltatót az eljárás megindításáról és a hatósági ellenőrzés megállapításairól, valamint az Ákr. 5. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozattételi jogosultságáról és az Ákr. 33. §-a szerinti iratbetekintési lehetőségéről, valamint kötelezte, hogy a Végzés közlésétől számított 10 napon belül terjessze elő az ügygel kapcsolatos nyilatkozatát.

Az Mttv. 144. § (1) bekezdése értelmében a Médiatanács az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) szerint jár el. Az Ákr. 143. § (3) bekezdés b) pontja szerint ahol a jogszabály a Ket. szabályait említi, ott azon az Ákr. szabályait kell érteni.

A Médiaszolgáltató a hatósági eljárás megindításáról értesítő végzést a postai térítvény szerint 2019. április 3-án átvette, nyilatkozata 2019. április 15-én érkezett meg a Hatósághoz.

A Médiaszolgáltató álláspontja szerint a Műsorszám - tartalma szerint - megfelel az Mttv. és a Médiatanács által kiadott klasszifikációs ajánlásban¹ a III. korhatári kategóriára vonatkozóan rögzített szabályainak is.

Kifejtette, hogy a műsorszámban a malibui vízimentők mindennapjai jelennek meg, akik a tengerparton vagy a vízben bajba került emberek kimentésén kívül a közrend betartásával is foglalkoznak, közben pedig magánéletük és érzelmi, szerelmi kapcsolataik alakulásába is bepillantást nyerhetnek a nézők.

A Médiaszolgáltató szerint a Műsorszám mindenben megfelelt a klasszifikációs ajánlás következő bekezdéseiben leírtaknak:

„Ebben a korban már egy magasabb izgalmi szintet is elviselnek a gyermekek, mint amelyet például a science-fiction, a fantasy vagy a katasztrófafilmek idéznek elő, a fenyegetettség és a félelem érzése a 12 év feletti korosztálynál kevésbé játszik szerepet. Már nem riasztják őket a közvetlenül felismerhető fenyegetések, a felgyülemlett feszültséget képesek távolságtartóbban kezelni, ha elegendő arra utaló jel van, hogy az nem valóságos.”

„Tizenkettő éves kortól a gyermekek már képesek a film dramaturgiáját követni, illetve a felgyülemlett feszültséget leépíteni (annak mértékétől függően), amennyiben a történet végkicsengése pozitív. Már rendelkeznek némi ismerettel az egyes televíziós műfajok tekintetében, vannak elvárásaik a műfaji jegyekre vonatkozóan, bizonyos mértékig számítanak a tipikus cselekményvezetésre és a történet vége általi feloldásra. Tíz éves kortól a gyermekek elvont gondolkodásra való képessége gyorsan fejlődik, és fokozatosan képessé válnak megérteni a humor absztraktabb formáit, úgy mint paródia, irónia és szatíra,

¹ „A médiatartalmak korhatár-besorolásánál irányadó szempontokra, az egyes műsorszámok közzététele előtt és közben alkalmazható jelzésekre, illetve a minősítés közlésének módjára vonatkozó jogalkalmazási gyakorlat elvi szempontjai” című ajánlás (a továbbiakban: **klasszifikációs ajánlás**).

illetve felismerni az össze nem illő elemek alkalmazását a látottakban, s ekként kezelni ezeket.”

Hivatkozott továbbá a Fővárosi Ítéltábla 2Kf.065/2004/3. és 2Kf.27.074/2004/3. számú ítéletére, amelyek szerint: *„A korhatár helyes meghatározásánál a műsorszám kiskorúakra gyakorolt összehatását kell figyelembe venni, vagyis egységesen, az egész filmet szemlélve kell azt elemezni nemcsak szóhasználatát, hanem képi megjelenítését, hang- és zenei aláfestését, tartalmi mondanivalóját ahhoz, hogy megfelelő mérlegelési szempontok álljanak rendelkezésre a döntés meghozatalánál”.*

A Médiaszolgáltató a besorolás során figyelembe vette, hogy a Műsorszám szereplői, illetve a cselekmény vonalvezetése megteremti azt a távolságtartást a műsorszám műfaján keresztül, ami miatt a szituációk fiktívnek tekinthetők és valóságra vonatkozathatóságuk mértéke elenyésző.

Mindezekre tekintettel kérte az eljárás Ákr. 47. §-a alapján történő megszüntetését.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok, különösen a hatósági ellenőrzés eredményét rögzítő vizsgálati jelentés, a Műsorszám megtekintése és a Médiaszolgáltató nyilatkozata alapján az alábbi tényállást állapította meg, és azt az alábbiak szerint értékelte.

A Médiaszolgáltató a Műsorszámot a III. korhatári kategóriába sorolta, azaz „tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott” programként, 18 óra 57 perctől sugározta.

1. Az Mttv. 9. § (5) bekezdésének megsértése

A Műsorszám műfaja akciófilm, amely a '90-es évek nagy sikerű tévésorozatát, a vízimentőket bemutató *Baywatch*-ot idézi fel. A helyszín Florida, ahol a vízimentők csapata kideríti, hogy a Huntley Club új tulajdonosa nem csak az ingatlanügyletek terén érdekelt, hanem ő felelős a flakka néven ismert dizájnér drog terjesztéséért is a környéken. Miután korrupció felettese a vízimentők vezetőjét eltávolítják állásából, egy másik csapattagra nehezedik a feladat, hogy összefogja őket és felgöngyöltse az esetet.

A műsorszámok korhatári kategóriába sorolásának szempontjait az Mttv. 9. §-a határozza meg.

Az Mttv. 9. § (4) bekezdése szerint:

„Az a műsorszámot, amely tizenkét éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a III. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott.”

Az Mttv. 9. § (5) bekezdése értelmében:

„Az a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy erőszakra, illetve szexualitásra utal, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott.”

A III. korhatári kategória esetében a jogalkotó nem nevesítette azokat a tartalmakat, amelyek káros hatással lehetnek a kiskorúak személyiségfejlődésére (félelemkeltő, vagy a korosztály számára befogadhatatlan – érthetetlen vagy félreérthető – tartalmakat említ), a IV. kategóriában azonban potenciálisan káros tartalomként jelölte meg az erőszakra, illetve a

szexualitásra utalást, valamint az erőszakos konfliktusmegoldás középpontba helyezését, de kimerítően nem sorolta fel a potenciálisan ártalmas tartalmakat.

A jogszabályhely „különösen azáltal” fordulata arra utal, hogy a törvényalkotó szerint az erőszak és a szexualitás eleve olyan magatartásformák, amelyek – az ábrázolás mikéntjétől, illetve annak kontextusától függően – káros hatással lehetnek a kiskorúak személyiségfejlődésére. Ha tehát egy műsorszámban megjelenik a szexualitás, vizsgálni kell annak fajsúlyosságát, ábrázolásmódját, a megjelenítés kontextusát, az ezáltal közvetített üzenetet, mondanivalót (pl.: Fővárosi Bíróság 24.K.32571/2005/6. és 24.K.32571/2005/6. számú ítéletei).

A klasszifikációs rendelkezések megsértését megállapító médiahatósági döntéseket felülvizsgáló bíróságok a következő alapvetéseket, elveket fogalmazták meg:

A Fővárosi Bíróság 3.K.33902/2005/7. számú ítélete szerint a kiskorúak egészséges erkölcsi, szellemi, pszichikai fejlődése olyan alkotmányos érték, amellyel szemben minden más alkotmányos szabadságjognak engednie kell. A véleménynyilvánítási, műsorszerkesztési, műsorszolgáltatási szabadság csak ezen értékek maximális védelmét figyelembe véve valósulhat meg. Kétség esetén kizárólag a túlzott védelem lehet az elfogadható mérce.

A Kúria (korábban: Legfelsőbb Bíróság) LB.Kfv.III.37507/2001/5. számú ítéletében kifejtette: *„A kiskorú különös védettségét az indokolja, hogy nem lehet kiindulni a befogadó reális értékítéletéből, abból, hogy a látottakat megfelelő módon, megfelelő értékrend alapján elemzi és értékeli, hiszen a kiemelt védettséget éppen az indokolja, hogy a kiskorúak a végleges értékrend kialakításának folyamatában vannak. Ez adja személyiségfejlődésük sérülékenységet, egyúttal ez indokolja fokozott védelmüket is.”*

E fokozott védelemből adódóan a minősítésnél a médiaszolgáltatóknak mindig megszorítóan – és nem megengedően – kell eljárniuk, a káros hatások megítélésénél pedig a gyermekek érdekei az elsődlegesek.

A Fővárosi Törvényszék 2.Kf.650.085/2014/5. sz. ítéletében rögzítette, hogy *„a kiskorúak védelme során egyértelműen abból kell kiindulni, hogy nem a felnőttek szintjén értékeli a látottakat, vagyis ilyenkor mindig a védendő korosztály változó, kialakulóban lévő habitusát kell alapul venni. Ebből következően, ahogy arra az alperes is utalt, nem a műsorszám kiskorúakra gyakorolt tényleges hatását kell vizsgálni, hanem azt, hogy a közzétett jelenetek alkalmasak lehetnek-e a kiskorúak egészséges fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására (hiszen e törvényi rendelkezések esetében a jogalkotó nem kívánt meg eredményt)”*.

A fentiekkel összhangban több esetben kifejtette a bíróság, hogy ha a közreadott műsorszám egyetlen eleme, jelenete is tartalmazza a magasabb besoroláshoz irányadó ismérvek valamelyikét, azt a magasabb korhatári kategóriába kell sorolni: a besorolás a teljes műsorszámra vonatkozik, ezért egy-egy elem, jelenet magasabb kategóriába tartozása kihat az egész műsorszám minősítésére.

A Műsorszám klasszifikációja során – a fentieknek megfelelően – a Médiatanács azt vizsgálta, hogy megjelent-e abban szexualitás, trágár nyelvezet, majd mérlegelte, hogy a Műsorszámban látottakat és a használt kifejezésmódokat is figyelembe véve alkalmas lehetett-e az adott korosztály személyiségfejlődésének kedvezőtlen befolyásolására. A bírói ítéletek által megerősített hatósági gyakorlat szerint ennek során értékelendők az alkalmazott képi eszközök, zenei és egyéb hanghatások, amelyek fokozhatják, vagy éppen feloldhatják a dramaturgiai fordulatok hatását. Emellett vizsgálni kellett, hogy fellelhető-e az ábrázolásban olyan eszközök, amelyek segítséget nyújtanak a védett korosztály számára a távolságtartás kialakítására, a látottak dekódolására, átértékelésére.

A Műsorszámot a fenti szempontok szerint elemezve a Médiatanács megállapította, hogy az a következőkben részletesen ismertetett jelenetekben előforduló szexuális utalások, valamint a halmozottan megjelenő durva, trágár nyelvezet miatt IV. korhatári kategóriába tartozónak minősül.

A Műsorszám IV. korhatári kategóriába sorolását megalapozó jelenetek:

19:04:20-19:05:03

Ronnie és Dave drónt reptetnek a tengerparton, amikor megjelenik a csinos C.J., aki teljesen kizökkent Ronnie-t. A fiú nem tud megszólalni, csak meredten néz maga elé.

C.J.: „*Szia Ronnie! Ugye Ronnie vagy?*”

Dave: „*Mi a faszl? Igen, ő Ronnie. Én pedig Dave vagyok.*”

(...)

Dave: „*Engedd meg, de azt a kurva! Idejött hozzád! Kedves volt meg aranyos. Te pedig baromira lazán kezelted.*”

Ronnie: „*Tényleg?*”

Dave: „*Lófaszt! Tök kínos volt, torokszorító!*”

Ronnie: „*Baszki!*”

Dave: „*Agyvérzésed volt? Tök úgy néztél ki.*”

19:08:15-19:08:35

Megérkezik Matt Brody és megpróbálja érvényesíteni a protekcióját Buchannon-nél, de a mentőcsapat vezetője kiáll a saját véleménye mellett.

Brody: „*Figyu! Értem. Te nagy vagy jети, de én gyors vagyok. Rohadt kurva gyors. Épp ezért egy fontos ember úgy gondolja, hogy itt a helyem. Úgyhogy ha majd rájöttök, hogy ki a fasz vagyok; a parton megtalálász.*”

19:08:56-19:11:52

Ronnie véletlenül lenyel egy darab répát és fuldokolni kezd. C.J. észreveszi a bajba jutott fiút és odasiet hozzá. A lány hátulról, egy speciális technikával segít rajta, hogy az idegen tárgyat kiköpje. C.J. átkarolja a fiút, majd a kamera lassításban mutatja, amint a testük együtt mozog, mindeközben a kamera a nő fenekére és ütemes csípőmozgására fókuszál. Az események közben Ronnie-nak erekciója lesz és, hogy ezt elfedje, a napozóágyra veti magát. A gyors mozdulat következtében nemi szerve az ágy rácsai közé szorul.

Ronnie: „*Dave, hogy néz ki?*”

Dave: „*Mi hogy néz ki?*”

Ronnie: „*Ott lent!*”

Dave: „*Oh, kicsit se néz ki jól.*”

Ronnie: „*Miért, hogy néz ki?*”

Dave: „*Hát olyan a pöcsöd, mint egy fába szorult féreg.*”

Ronnie: „*Oké, akkor én majd, ...oh baszki, nem érem el, úgyhogy le kell menned oda, és ki kell nyomnod a lécek közül!*”

Dave: „*Nem, az nem fog menni.*”

Ronnie: „*Ne már, csak annyit kell tenned... csak megfogod a pöcsömet és kitolod.*”

C.J.: „*Oké! Szia. Segítek rajtad. Együtt fogjuk lelohasztani a szitút, jó?*”

Ronnie: „*Oké!*”

C.J.: „*Koncentrálj! Gondolj olyasmire, ami lelohaszt. Például a nagyid kombinéja.*” [Közben a kamera közvetlenül mutatja a lány dekoltázsát, amint a napozóágyhoz nyomja a mellét. Időközben megérkezik Mitch is, hogy segítsen megoldani a helyzetet.]

Mitch: „*Úgy tűnik, hogy beragadt a vándorbot meg a batyu is. De nem lesz gond. Velem is volt ilyen.*”

C.J.: „*Nem nagy cucc!*”

Ronnie: „*Tényleg?*”

Mitch: „Ja, de frankón, egyszer órákra beleragadtam egy nőbe. Nem tudtam kihúzni.”

Ronnie: „Ez teljesen olyan.”

Mitch: „Ja, tök ugyanez! Ha beragadt, beragadt.”

Ronnie: „A beragadt bré, az beragadt bré.”

Mitch: „Jól van haver, most az lesz, hogy gyorsfagyasztjuk a gyíkot.”

19:36:46-19:36:55

Mitch befogadja Brodyt a házába, miután kiderül, hogy a fiúnak nincs hol éjszakáznia.

Mitch: „Nézd meg, hol fogsz héderelni! Itt a priccsed! Ne **recskázd** össze a lepedőmet! Ne!”

19:41:28-19:41:38

Brody a távcsővel messziről figyelni Summert, amikor megérkezik Mitch, aki megjegyzéseket tesz a fiú udvarlási szokásaira.

Mitch: „Te tutira úgy csajozol, hogy képeket küldesz a **pöcsödről**.”

Brody: „Azť sose csináld! Manapság sokan lementik a képet. Ja. Ha kikerül a netre, az szörnyű!”

19:57:45-19:59:00

Ronnie zuhanyozik, miközben énekel. Ekkor váratlanul megérkezik C.J., aki minden zavart nélkülözve beszédbe elegyedik Ronnie-val. A jelenet során a férfi meztelen felsőtteste, majd egy ponton a kamera hátulról egész alakos képet ad a fiatal fiúról, így a fedetlen fenéke is látható. A lány éppen összeírja, hogy ki mit kér ebédre.

Ronnie: „Én csak egy salátát.”

C.J.: „Biztos? Van nagyon finom szendvics, fasírtgolyó, [C.J. a tekintetét látványosan a meztelen fiú alsótestére irányítva folytatja] kolbász és más harapnivalók...”

Ronnie: „Nem. Salátát kérek. Én ilyen sima salátás srác vagyok. Én így csapatom. Csak kényeztess salátával!”

20:10:42-20:11:30

Mitch és Brody a buliban beszélgetnek. A fiú ittas állapotban van, ezért Mitch felelősségre vonja.

Mitch: „Számítottunk Rád ma este és **elbasztad!** Megint. [Brody hátat fordít a férfinak, majd meglöki a vállát.] Vigyázz magadra!”

Brody: „Tényleg? Vésd a fejedbe Mitch! Nem vagy zsarú! Nem vagy a kurva igazságosztó! Vízimentő vagy Mitch, aki egész nap ott ül a **szaros** tornyában, mert az az egyetlen hely, ahol van valami hatalma. Ez itt a való világ Mitch! Itt **szart** se csinálhatsz!”

Mitch: „Gyere!”

Brody: „Ne! Ne érh hozzám, **baszki!**”

Mitch: „Menjünk!”

Brody: „Különben? Mit csinálsz, Mitch? [A fiú erővel nekimegy a felettesének, majd lepattan róla.] **Baszki!** [Mitch hangosan ráordít a fiúra, amitől megijed, hátrálni kezd és beleesik a medencébe.] **Baszki!**”

Mitch: „Nem értem hozzád!”

Brody: „Te **pöcs!**”

21:14:10-21:14:33

Summer köszönti Brodyt az óratoronyban, majd elismeri a fiú hősiességét az akció során, de egy-két hibát azért a szemére vet.

Brody: „Hát mondtam, hogy jobban tanulnék, ha lenne tanuló társam.” [Egymásra mosolyognak, majd a lány a tekintetét lefelé irányítja.]

Summer: „Nehogy elbízsd magad!”

Brody: „Te megnézted a **pöcsömet?**”

Summer: „Kivítek vagyunk!” [Ismét egymásra nevetnek, majd csókolózni kezdenek.]

I. A szexualitás megjelenése

A Műsorszám két szexualitásra utaló jelenetet tartalmazott:

I.1 A 19:08:56-19:11:52 között sugárzott jelenetben az egyik vízimentőnek, Ronnie-nak, az érkező C.J. fürdőruhás alakjának látványára erekciója lesz, melyet elfedendő a napozóágyra veti magát. A gyors mozdulat következtében nemi szerve az ágy rácsai közé szorul. A szegmensben a kamera a feszülő nadrágon keresztül 2 másodpercre, oldalról mutatja a szerencsétlenül járt férfi nemi szervét, úgy, hogy a nemi szerv formája teljességgel kivehető a nadrágon keresztül. Mindenki azon igyekszik, hogy a helyzetet megoldja, eközben az alábbi szexualitásra utalás hangzik el Mitch szájából: „(...) egyszer órákra beleragadtam egy nőbe. Nem tudtam kihúzni.”

I.2 A másik jelenetben (19:57:45-19:59:00 között) Ronnie meztelenül zuhanyozik, eközben énekel. Ekkor váratlanul megérkezik egy vízimentő lány csapattársa, aki minden zavart nélkülözve beszédbe elegyedik a férfival. A jelenet során a férfi meztelen felsőteste látható, majd egy ponton a kamera hátulról egész alakos (meztelen) képet ad.

A klasszifikációs ajánlás kifejti:

„... a médiaszolgáltatónak figyelemmel kell lennie arra, hogy a serdülők szexualitáshoz való viszonyát még számos ellentmondásos elképzelés, frusztráció, bizonytalanság és tapasztalatlanosság jellemzi. A nemiséggel kapcsolatos beállítottsághoz még gyakran szorongás és negatív attitűdök kapcsolódnak.”, illetve „a médiatartalmakban megjelenő életvezetési modellek erősen hatnak a serdülőkre, így a (...) szexuális információ akkor nem rejt veszélyeket, ha az a kiskorú fejlődési szintjének megfelelően nyújt tájékoztatást.”

A Fővárosi Törvényszék pedig a 4.K.31.041/2012/10. számú ítéletének indokolásában kimondta:

„A szexualitás verbális ábrázolása, vagy az arra való közvetlen utalás ennek a korosztálynak nem ajánlott, mert hiányos és zavaros ismeretekkel rendelkeznek, a nemi identitás kialakulása fokozatosan kerül előtérbe, ezek miatt fontos, hogy a korosztály egy egészséges modellt lásson.”

Annak vizsgálata során, hogy a Műsorszám a 12-16 éves kiskorúak személyiségfejlődésére ártalmas lehetett-e a vagy sem, a 12 éves 1 napos, tehát a kategória alján lévő, legsérülékenyebb, kialakulatlanabb személyiséggel rendelkező kiskorúakra is figyelemmel kell lenni. Ahogy azt Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 23.K.32.520/2013/10. számú ítélete is rögzítette: *„a korosztályi besorolás megválasztásánál tekintettel kell lenni az adott korosztály legfiatalabb rétegére is. A védendő korosztály nagyon érzékeny, változó, könnyen befolyásolható korban van, ekkor alakulnak ki és rögzülnek a későbbi pszichés és szocializációs attitűdjei. Ebben a korban rendkívül fogékonyak az őket ért különféle behatásokra, káros üzenetekre, adott esetben komoly megértési, feldolgozási problémákat okozhatnak számukra, hogy a szereplők által tanúsított viselkedésmódok közül melyek azok, amelyek követendők, amelyek elítélendő magatartásformák”.*

Egy szexualitást ábrázoló jelenet akkor nem rejt veszélyeket, ha az a kiskorú fejlődési szintjének megfelelően kerül bemutatásra. Tekintettel a védendő korosztály legfiatalabb tagjaira (12-14 évesek), a két említett szegmensben látottak és elhangzottak nem tolerálhatók a III. korhatári kategóriában. E korosztály a látottakat nagy valószínűséggel nem képes a helyén kezelni és megfelelően értelmezni. A jelenetekben - bár humoros szituációban - nem csak verbálisan utaltak szexualitásra, hanem a kamera - nadrágon keresztül 2 másodpercre, oldalról, de felismerhetően - mutatta Ronnie napozóágyba szorult nemi szervét, illetve fenekét a képernyőn. Az elsőként ismertetett jelenetet és a hozzá

kapcsolódó, humorosnak szánt megjegyzést („*órákra beleragadtam egy nőbe*”) a rendelkezés által védett korosztály fiatalabb rétege, a szexuális tapasztalatokkal még alig rendelkező 12-13 évesek félreérthették, és az elmélyíthette a kiskamaszoknál előforduló szexuális feszültségeket

A kiemelt jelenetek, figyelemmel azok váratlanságára, nem biztosítottak lehetőséget a gyermekek számára a megfelelő távolságtartás kialakítására. A szexualitás ekkénti megjelenítése még humorba ágyazva is összezavarhatta, elbizonytalaníthatta az érintett korosztályt, feldolgozási nehézséget jelenthetett számukra.

A klasszifikációs ajánlás szerint a szociális kapcsolatok alakulásán túl számos biológiai folyamat, így pl. a nemi érés folyamata, a test és ezzel párhuzamosan a testkép, énkép megváltozása is jelentősen befolyásolja a serdülő alkalmazkodását. A nemi szerepekkel kapcsolatos vélekedések és társas viselkedések nagy részét megfigyelés és gyakorlat útján sajátítják el.

A Médiaszolgáltató hivatkozott a klasszifikációs ajánlás rendelkezéseire és nyilatkozatában kifejtette, hogy a tárgyi Műsorszámokban a jelenetek humoros vonalvezetése a vígjáték műfaján keresztül megteremtette azt a távolságtartást, amely miatt a szituációk fiktívnek tekinthetők.

A Médiatanács e körben hangsúlyozza, hogy a műsorszámok műfaja - jelen esetben a vígjáték – nem lehet oka az alacsonyabb korhatári kategóriába sorolásnak, hiszen a műsorszámok besorolásánál az adott műsorszámokban megjelenő káros tartalmakat kell figyelembe venni. A Médiaszolgáltató nyilatkozatával ellentétben a Médiatanács megállapította, hogy a műsorszámokban a szexualitás bemutatása a fenti esetekben meghaladta a III. korhatári kategóriában megengedhető mértéket és a humor nem azt a célt szolgálta, hogy a kiskorúak számára lehetővé tegye a téma helyes értelmezését, hanem számukra kifejezetten megtévesztő, félrevezető lehetett.

A Médiaszolgáltató nyilatkozatában hivatkozott ítéletekkel kapcsolatban a Médiatanács hangsúlyozza, hogy tárgyi esetben is a műsorszám kiskorúakra gyakorolt összhatásából indult ki, figyelemmel a műsorszámokban megjelent káros tartalmakra.

A klasszifikációs ajánlás szerint „III. korhatári kategóriába tehát olyan műsorszámok besorolása ajánlott, amelyek nem jelenítenek meg olyan mértékben káros tartalmat, amelyet a 12-16 év közötti gyermek még nem képes megfelelően feldolgozni; kifejezetten a serdülő nagyközönség számára készültek.”

A nemi érés időszakában lévő serdülők fokozott mértékben érdeklődnek a szexualitással összefüggő kérdések iránt, ezért e téma feldolgozásmódjára tekintettel a műsorszámok besorolása nagy körültekintést igényel. A kamaszok érzelmi életére nagyfokú impulzivitás, labilitás jellemző. A védendő korosztály szexualitáshoz való viszonyát is számos ellentmondás kíséri, illetve bizonytalanság, tapasztalatlanság jellemzi.

A képi megjelenítéseket, továbbá a hozzájuk tartozó szexuális utalásokat együttesen csak az érettebb korosztály tudta a helyén kezelni, megfelelően értelmezni.

A Médiatanács e körben utal a 26.K.31.057/2012/3. számú ítéletére, amelyben a Fővárosi Törvényszék megerősítette, hogy a serdülőkor kezdetén különösen fontossá válik a másik nemmel szemben kifejtett magatartás, az identitás kérdése, a társadalmi és vallási értékkel szembeni beállítódás, ez különösen jelentős 12-16 éves életkorban, hiszen ekkor kezdődik a szülőktől elszakadás folyamata, vagyis a fiatalok alternatív értékrendet keresnek.

II. Vulgaritás

A Médiatanács a klasszifikációs rendelkezések érvényesülésének ellenőrzése során a műsorszámok nyelvezetét is vizsgálja, mivel az obszcén, trágár kifejezések, a közönséges nyelvhasználat is alkalmas lehet a kiskorúak személyiségfejlődésének hátrányos befolyásolására, kialakulóban lévő értékrendjük megzavarására. A média ugyanis mintát nyújt a magatartás és a beszéd terén a modellkövetésre különösen fogékony kamaszok számára. A médiában megjelenő közönséges nyelvezet azt a benyomást keltheti, hogy a trágár beszéd használata általánosan elfogadott, követendő példa.

A Műsorszámra jellemző a halmozottan vulgáris nyelvezet, obszcén, trágár szavak használata, többek között elhangzott: „*mi a faszt*”, „*azt a kurva!*”, „*Jófaszt*”, „*baszki*”, „*Rohadt kurca gyors*”, „*ki a fasz vagyok*”, „*Hát olyan a pöcsöd*”, „*pöcsömet*”, „*recskázd*” kifejezés.

A klasszifikációs ajánlás értelmében a III. korhatári kategóriába sorolt műsorszámokban nem megengedett a sértő kifejezések hatványozott előfordulása és a nemi szerveket említő, szexuális töltetű káromkodások, a következetes obszcén nyelvhasználat. A szexuális töltetű obszcén kifejezések gyakori előfordulása meghaladja a közepesen erős mértéket; a durva trágárságokat tartalmazó műsorszámokat legalább a 16-os korhatár-kategóriába kell besorolni.

A fentieket a Fővárosi Ítéltábla 4.Kf.27.011/2005/4. számú ítélete is megerősítette, amely kifejtette:

„A nyelvi erőszak megfelelő kezeléséhez megfelelő élettapasztalat szükséges, amellyel kétséges, hogy rendelkezik a 12-16 év közötti korosztály.”

A Fővárosi Törvényszék 2.Kf.650.067/2014/4. számú ítélete pedig – filmalkotás dialógusainak elemzése körében – megállapította, hogy *„a jó ízlést, illemet és erkölcsi értékeket sértő beszélgetések a kiskorúak, serdülők kialakulóban lévő értékrendjére káros hatást gyakorolhatnak (...).”*

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.K.29.115/2013/2. számú ítéletében a IV. kategóriába sorolás indokaként említette a durva nyelvezetet és a sorozatos trágárkodást.

A kamaszok fokozott védelmét indokolja az is, hogy gyorsan elsajátítják a nyelvi fordulatokat, és mivel világképük, értékrendszerük ebben az életkorban alakul ki, hajlamosak arra, hogy a televízióban megjelenő hősöket (karaktereket) példaképnek, megnyilvánulásait mintaszerűnek tekintsék. A vulgáris, szexuális töltetű és lealacsonyító beszédmód negatív hatással lehet a kialakulóban lévő gondolkodásmódjukra és embertársaik megítélésére is.

A Fővárosi Törvényszék a 26.K.31.758/2012/7. számú ítéletében kimondta: *„a média által közvetített attitűdök a kiskorúak számára mintaként szolgálhatnak”,* valamint *„a média által felkínált modelleket a serdülők kritika nélkül képesek elfogadni (...) az ifjúság követendő példának tekinti a televízióban megjelenő magatartásmintákat, amelyek igényt ébreszthetnek az azzal való azonosulásra”.*

Másrészt az ilyen beszéd mélyebb és sokkal negatívabb hatást gyakorolhat egy gyermekre, mint egy felnőttre. A gyermekek még nem képesek megvédeni magukat az olyan kifejezésekről, amelyek a legtöbb felnőtt számára legfeljebb megdöbbenőek, illetve még nem képesek megalapozott döntést hozni, amikor ilyen beszéddel szembesülnek. A gyermekeknek ugyanis még nem alakultak ki a saját preferenciáik, nem szereztek alapvető erkölcsi értékeket, nem rendelkeznek az ítéletalkotáshoz szükséges információkkal. A durva, közönséges nyelvhasználat azt közvetítheti a 16 éven aluli korosztály számára, hogy az elfogadható, hétköznapi és követhető az egész társadalom számára.

A klasszifikációs ajánlás a III. korhatári kategória tekintetében rögzíti, hogy a közönséges, durva nyelvezetet illetően ebben a korhatár-kategóriában a sértő kifejezések hatványozott előfordulása, valamint a nemi szervek említése, a szexuális töltetű káromkodások nem megengedettek. A trágár megnyilatkozások az arra fogékony kamaszokat megerősíthették abban a téves elképzelésben, hogy a vulgaritás társadalmilag elfogadott.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 33.K.30.027/2019/5. számú ítéletében kifejtette:

„(...) szexualitás közvetlen, nyers megjelenése, a jelenet váratlansága és annak torz magatartásmintát közvetítő jellege, végezetül a halmazottan vulgáris nyelvezet obszcén, trágár szavak használata az alperes által kifejtettek szerint külön-külön, illetve együttesen is káros tartalomnak minősülnek(...).”

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ugyanezen ítéletében kifejtette, hogy a kiskorúakra káros tartalmak értékelésénél nincs jelentősége a műsorszám műfajának (pl.: vígjáték), mert a humoros jelleg nem ellenpontozza e tartalmakat, mint ahogyan a pozitív végkifejlet sem alkalmas önmagában arra, hogy ellensúlyozza az obszcén nyelvezetet vagy a nem a korosztály érettségi szintjén ábrázolt szexualitást.

Mindezekre tekintettel a Médiatanács megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a Műsorszám III. korhatári kategóriában történt közzétételével megsértette az Mttv. 9. § (5) bekezdését.

2. Az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése

Az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontja szerint:

„Lineáris médiaszolgáltatásban (...) az IV. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 21 óra és 05 óra között tehető közzé”.

A IV. korhatár-kategóriába tartozó műsorszámok kizárólag a késő esti műsorsávban, 21 óra után sugározhatók.

Tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató a Műsorszámot 18 óra 57 perces kezdettel tette közzé, megsértette az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontját is.

A Médiatanács a jogsértések miatt alkalmazott jogkövetkezmény megállapítása során az alábbiakat vette figyelembe:

Az Mttv. 186. § (1) bekezdése értelmében:

„Amennyiben a jogsértés csekély súlyú és ismételtség nem állapítható meg, a Médiatanács, illetve a Hivatal – a jogsértés tényének megállapítása és figyelmeztetés mellett – legfeljebb harminc napos határidő tűzésével felhívhatja a jogsértőt a jogsértő magatartás megszüntetésére, a jövőbeni jogsértésektől való tartózkodásra, illetve a jogszerű magatartás tanúsítására, és meghatározhatja annak feltételeit.”

Az Mttv. 187. § (4) bekezdése szerint (első mondat):

„Az (1)-(3) bekezdés alkalmazásában ismételtségnek tekintendő, ha a jogsértő a jogerős hatósági határozatban megállapított jogsértő magatartást ugyanazon jogalapon és jogszabályhely tekintetében, ugyanazon tárgykörben, háromszázhatvanöt napon belül ismételten megvalósítja, ide nem értve a csekély súlyú törvénysértéseket.”

A Médiatanács jelen határozat meghozataláig a következő esetekben állapította meg a Médiaszolgáltatóval szemben az Mttv. 9. § (5) bekezdésének, valamint a 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértését:

Határozat	Jogsértés időpontja	Műsorszám címe	Jogkövetkezmény
110/2012. (I. 18.)	2011. X. 3., 4. (két alkalom)	Összeesküvők	Mttv. 187. § (3) 500.000 Ft
321/2012. (II. 15.)	2011. XI. 3., 4. (három alkalom)	Összeesküvők	Mttv. 187. § (3) 2.500.000 Ft
415/2012. (II. 29.)	2011. IX. 13. (egy alkalom)	Mokka	Mttv. 187. § (3) 2.500.000 Ft
581/2012. (III. 28.)	2011. XI. 10., 27. (két alkalom)	Összeesküvők	Mttv. 187. § (3) 10.000.000 Ft
1084/2013. (VI. 26.)	2013. I. 13. (egy alkalom)	Indiana Jones	Mttv. 187. § (3) 2.500.000 Ft
278/2014. (III. 25.)	2013. X. 27. (egy alkalom)	Egyszerűen bonyolult	Mttv. 187. § (3) 1.250.000 Ft
469/2016. (IV. 19.)	2015. XII. 29. (egy alkalom)	Komancsok holdja	Mttv. 187. § (3) 1.250.000 Ft
1192/2018. (X. 30.)	2018. VIII. 18. (egy alkalom)	007 Spectre – A fantom visszatér	Mttv. 187. § (3) 1.250.000 Ft
1287/2018. (XI. 20.)	2018. IX. 23. (egy alkalom)	Valami Amerika 3.	Mttv. 187. § (3) 1.250.000 Ft
145/2019. (II. 5.)	2018. X. 27. (egy alkalom)	A kém	Mttv. 187. § (3) 1.350.000

A jogsértés ismételtsége megállapítható, mivel az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és a 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértését megállapító 1192/2018. (X. 30.), 1287/2018. (XI. 20.) és 145/2019. (II. 5.) számú határozatok alapjául szolgáló jogsértések (időpontja 2018. augusztus 18., szeptember 23., október 27.) a jelenleg tárgyalt jogsértés időpontját megelőző 365 napon belül követte el a Médiaszolgáltató.

A gyermekeknek és a kiskorúaknak az Alaptörvényből és az Mttv.-ből levezethető kiemelt védelmére tekintettel a klasszifikációs rendelkezések megsértését a Médiatanács – eddigi gyakorlata alapján – súlyos törvénysértésnek tekinti, amelyet a Fővárosi Törvényszék is megerősített a 3.Kf.650.160/2016/5. számú ítéletében.

Mindezek alapján az Mttv. 186. § (1) bekezdésében meghatározott felhívás jogkövetkezménye nem volt alkalmazható.

A jogsértések miatti jogkövetkezmény alkalmazásának alapját az Mttv. 185.§ (2) és 187. § (2) bekezdés, valamint a (3) bekezdés b) pontja jelenti.

Az Mttv. 185. § (2) bekezdése kimondja:

„A jogkövetkezmény alkalmazása során a Médiatanács és a Hivatal az egyenlő elbánás elvét követve a fokozatosság és az arányosság elvére tekintettel jár el; a jogsértés súlyához, illetve ismétlődéséhez igazodóan alkalmazza a fokozatosság elvét, valamint az eset összes körülményéhez és a jogkövetkezmény által elérni kívánt célhoz képest arányos jogkövetkezményt alkalmaz.”

„187. § (2) A Médiatanács és a Hivatal a jogkövetkezményt – a jogsértés jellegétől függően – a jogsértés súlyára, a jogsértés ismételtségére, folyamatosságára, időtartamára, a jogsértéssel elért vagyoni előnyre, valamint a jogsértéssel okozott érdeksérelemre, az érdeksérelemet szenvedett és veszélyeztetett személyek számára, illetve a jogsértéssel okozott kárra, személyiségi jogsérelemre és a jogsértés piacra gyakorolt hatására, továbbá az egyedi ügyben értékelhető egyéb szempontokra tekintettel állapítja meg.

(3) A Médiatanács és a Hivatal – a (7) bekezdés figyelembevételével – a következő jogkövetkezmények alkalmazására jogosult:

[...]

b) bírságot szabhat ki a jogsértővel szemben az alábbi összeghatárok szerint:

(...),

b) bírságot szabhat ki a jogsértővel szemben az alábbi összeghatárok szerint:

ba) JBE médiaszolgáltató és a médiapiaci koncentráció korlátozására vonatkozó szabály által érintett médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege kétszázmillió forintig,

bb) a ba) pont alá nem tartozó médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege ötvenmillió forintig terjedhet.”

A Médiatanács a Médiaszolgáltató jogelődjét – az MTM-SBS Televízió Zrt.-t – 1326/2011. (X. 5.) számú határozatával JBE médiaszolgáltatóként azonosította. Ezt követően az 1039/2018. (IX. 18.) számú döntésével az Mttv. 70. § (6) bekezdése szerint megállapította, hogy a Médiaszolgáltató e minősége nem változott.

Az érdeksérelemet szenvedett és veszélyeztetett személyek körében a Médiatanács a Nielsen Médiakutató Kft. adatait vette figyelembe, mely szerint az eljárás tárgyát képező Műsorszámból a kiskorúak közül körülbelül 170.000 4 és 17 év közötti gyermek láthatott legalább egy percet. Kiemelendő továbbá, hogy minden ötödik tévésző kiskorú a Műsorszámot nézte.

Az Mttv. 187. § (2) bekezdés szerinti további mérlegelési szempontok, így a jogsértés folyamatossága és időtartama, a jogsértéssel elért vagyoni előny, a jogsértéssel okozott érdeksérelem, kár és személyiségi jogsérelem, valamint a jogsértés piacra gyakorolt hatása jelen jogsértés vonatkozásában nem voltak értékelhetők.

A Médiaszolgáltató JBE státuszára tekintettel a jelen eljárásban kiszabható bírság maximális összege az Mttv. 187. § (3) bekezdése ba) pontja értelmében kétszázmillió forint.

A Médiatanács 145/2019. (II. 5.) számú határozatának bírósági felülvizsgálata jelen határozat meghozatalakor folyamatban van. Ezért a Médiatanács az 1287/2018. (XI. 20.) számú határozatában kiszabott bírságösszeget arányosan emelve, az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontjának egy alkalommal történt megsértése miatt a kiszabható bírságmaximum 0,675%-ának megfelelő mértékű, vagyis 1 350 000,- Ft, azaz egymillió-háromszázötvenezer forint összegű bírságot szabott ki a Médiaszolgáltatóval szemben.

A fentebb kifejtettek szerint tehát a Médiatanács az Mttv. 9. § (5) bekezdésében és az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt rendelkezés egy alkalommal történt megsértése miatt az Mttv. 187. § (3) bekezdés ba) alpontja alapján kiszabható joghátrány alkalmazása mellett és a rendelkező rész szerint döntött.

Az eljárás során az Ákr. 124. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jelen határozatban kiszabott bírság az Mttv. 134. § (13) bekezdése értelmében adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül. Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Art.**) 206. § (1) bekezdése alapján az adó késedelmes megfizetése esetén az esedékesség napját követő naptól, mint kezdőnaptól, késedelmi pótlékot kell fizetni. Az Art. 209. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a késedelem, illetve az esedékesség előtti igénybevétel (felszámítás) időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének háromszázhatvanötöd része.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Ákr. 81. § (1) bekezdésén, a közigazgatási per indításának lehetősége az Ákr. 114. § (1) bekezdésén alapul. A közigazgatási per vonatkozásában az Mttv. 163. § (1)-(3) és a 164. § (1)-(2) bekezdései, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: **Kp.**), a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban **Pp.**) és az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: **E-ügyintézési tv.**) rendelkezései irányadóak. Az Ákr. 143. § (3) bekezdésének c) pontjában foglaltak alapján, ahol jogszabály a hatóság döntésének bírósági felülvizsgálatát említi, azon közigazgatási pert kell érteni.

A keresetlevél benyújtásának szabályait a Kp. 28.§-a, a 29. § (1) bekezdése, a 39. §-a, a 48. § (1) bekezdésének l) pontja, a Pp. 605. § (1) és 608. § (1) bekezdései és az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdése, az azonnali jogvédelemre vonatkozó rendelkezéseket a Kp. 50. §-a, a tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a Kp. 77. § (2) bekezdése tartalmazzák. A bírság megfizetésére és behajtására az Art. szabályai irányadóak.

Budapest, 2019. május 7.

A Médiatanács nevében

Dr. Karas Monika
elnök

Dr. Koltay András
hitelesítő tag

Kapják:

1. Személyes adat